

VENI VIDI VICI

z ľava: Andrej Povala, Jaroslav Āernek, Marcel Kúdela, Janka Zelenková, Alexandra Kollárová, Jozef Rusňák, Ján Lavko, Radka Debnárová (ostatní nie sú na fotke)

Deň po Šampionáte holsteinského plemena, krátko pred uzávierkou časopisu prichádzam do Roľníckeho družstvo Samuela Jurkoviča v Sobotišti a v pohodovej atmosfére sa dozvedám o rodisku šampiónky holsteinských kráv na všetkých laktáciách. Priamo pod dohľadom z dreva vyrezávanej sochy Samuela Jurkoviča, zakladateľa družstevníctva na Slovensku, sa rozhovoru zúčastnili Ing. Marcel Kúdela, regionálny riaditeľ Sanagro, zootechnička Ing. Radka Debnárová, veterinár MVDr. Andrej Povala, Ing. Karol Pekár poradca SCHAUMANN a ja. Farma sa na súťaži prvýkrát zúčastnila a hneď ju aj vyhrala.

Gratulujem ešte raz k šampiónke. Kto ju vybral?

Radka Debnárová

My sme kravy vlastne s plemenárom vybrali dvaja spolu. Vybrali sme dve. Z toho jednu prvôstku a túto v tretej laktácii. Potom sme sa rozhodli, že zoberieme iba tú kravu v tretej laktácii. A tak sme ju začali trénovať, no

nemali sme veľa času. Nevieť, či to môžem povedať, trénovali sme päť dní. Za bežných okolností si myslím, že je to málo, našťastie, naša šampiónka sa rýchlo prispôsobila. Úlohu vodiča prijal krmič Ján Lavko, ktorý mal na takejto súťaži premiéru. Vlastne možno povedať, že všetci sme mali premiéru. On mal dokonca dovolenku počas toho, ako sme kravu pripravovali. Hlavne som s ňou začala chodiť, aby sa nebála popri hlave. Umývali sme ju aj s našim veterinárom Andrejom, aby si zvykla na dotyk, na človeka, na ten kontakt. Deň pred súťažou sme ju ešte umývali a večer podojili. Po ceste do Nitry pre vystavovateľov zorganizovaný prevoz kráv zastavil na umývacej linke a na výstave sme už dokončili detaily. Na výstavu sme jej brali našu TMR-ku vo vreciach, ja som nechcela, aby mala zmenu, tak sme jej zobrali krmivo také, ako mala doma.

Keď sme pri krmive, aká je vaša stratégia krmív, aké krmoviny pestujete?

Marcel Kúdela

V rámci tohto regiónu máme cca 1800 hektárov TTP-čiek, z ktorých robíme jednu „jamu“ trávnej siláže pre dojnice a jednu „jamu“ pre mäsové kravy. Čo sa týka lucernovej siláže, sme neštandardne tento rok „vykšeftovali“ všetky kosby. Prvú kosbu máme z Čataja, z Igramu, z Čhtelnice, z Dolného Lopašova. Druhú kosbu máme z Čhtelnice, z Čataja, tretiu kosbu máme z Prieval, štvrtú kosbu máme z Prieval. My sme krmoviny zberali sami, polia však neboli naše. Porasty sme kupovali na koreni. Siláž a CCM je z našich polí. Osevný plán vychádza z podmienok v regióne a situácie so zvieratami, so zootechnikmi, s externistami, ktorí tu v daný moment sú. Po určitých personálnych zmenách a tiež zmene na trhu s mliekom, sa postupne zmenilo aj myslenie tímu smerom ku kvalite a štruktúre krmív.

Karol Pekár

V podstate sme prestúpili na cestu barterovania objemových krmív, takže je menšia potreba nakupovaných krmív. Krmivo je v prvom rade zdravé pre zvieratá a dopĺňa vysokú starostlivosť o zvieratá, ktorú tu na farme vidím. Keď sem prídem ma najviac teší, že väčšinou najdem zootechnikov v maštali a nie v kancelárii, sú stále pri zvieratách. Keď budú pokračovať v tejto nastúpenej ceste kvalitných krmovín, zdravia zvierat a nezmení sa filozofia v tíme na farme, bude Sobotište patriť v blízkej budúcnosti k špičkovým farmám dojníc.

Marcel Kúdela

Z môjho pohľadu vidím udržateľnosť podniku. Pri intenzívnejšej výrobe nám mierne stúpili náklady, z pohľadu ekonomiky sme na tom však dobre, keďže nám stúpajú tržby za mlieko. Povedzme si, že brakované kravy sa asi nikdy nepredávali ako teraz, za 1500 €. Otázne je, že kde sú cenové stropy aj na mlieku aj na komodity a otázne je, že kde je ako keby náš strop rozvoja, kam nás možno aj investor pustí a kam už nie. Keď už niečo robíme, tak aby sme to robili, čo to dá, nechceme byť priemerní. Je to ako na futbale. Keď hráte piatu ligu, chcete postúpiť do štvrtej a keď už hráte prvú, chcete byť majster, aby ste išli do Ligy Majstrov a keď už sa tej Ligy Majstrov dva razy zúčastníte, tak ju chcete vyhrať.

Teda je to presne ako nápis na Vašom tričku: TO THE MAX! A ako sa zišiel tento tím?

Marcel Kúdela

Je to trošku o náhode. Tu všetci zamestnanci sú domáci z regiónu okrem zootechnikov, agronóma a mňa. Najďalej to má Radka, avšak býva na farme, agronóm chodí každý deň od Senca a ja od Piešťan. Dojčky Janka Zelenková, Zdenka Svíteková, Eva Wirthrová a Alexan-

dra Kollárová sú s nami od „môjho“, začiatku, podobne kŕmíči Ján Lavko, Miroslav Hurbánek, Peter Nejedlík a Jaroslav Černek. Naháňača Jozefa Rusnáka a ošetrovatelku Bertu Ianos-teacovú sme získali z vlastných zdrojov v rámci skupiny. A stajníci Peter Kollár, Miroslav Liška, Pavol Vašek sú tiež domáci, takže to funguje.

Radka je vedúca zooteknička, ktoré postupy ste ako prvé začala meniť?

Radka Debnárová

Ja som sem prišla s tým, že chcem farmu hneď posúvať. Nevedela som však, v akom stave farma je, vždy som však chcela napredovať. No a po mesiacoch človek zistí, kde sú možnosti zlepšenia a rezervy. No hlavne tie krmivá sa zlepšili, tým pádom sa zlepšil aj zdravotný stav. Nie som na to sama. Veterinár Andrej tu robí interne, je veterinár, zooteknik a tiež in-seminátor, pred tým tu boli externisti. Trávi na farme množstvo času aj mimo pracovnej doby a vníma farmu ako keby bola jeho.

Andrej Povala

Ja som nevymyslel Ameriku, len sa snažím podstatné veci robiť na stopäťdesiat percent, napríklad popôrodné vyšetrenie. Podobne čo sa týka teliat mám tŕziadosť každé teľa zachrániť, aj keď sa do záchranu trochu viac investuje a darí sa to zlepšiť. Jednoducho intenzívnejšie pozorujeme, intenzívne sa zaoberáme ľuďmi aj so zvieratami. Kravy sledujeme denne aj v počítači pri dojárni, ako náhle majú pokles mlieka hneď sa vyšetrujú. Bol som veterinárom v Nemecku aj vo Švajčiarsku a mali sme oveľa viac roboty, kravy boli oveľa častejšie choré. Na takomto porovnatelnom podniku by bolo oveľa viac chorých kráv a operácií, dislokácií a tak ďalej, lebo ten farmár v Nemecku nemá toľko času pozorovať kravy, keďže robí aj na ostatných úsekoch farmy.

Vráťme sa k manažmentu stáda. Začali ste využívať viac počítač, akú výhodu to má?

Radka Debnárová

Tým, že máme systém na sledovanie žrania, prežúvania a aktivity, tak vieme, ktorá krava je v ruji, vidíme „prebiehavky“ a vidíme zdravotný

Víťazný pohár šampiónky.

stav. Napríklad na pokles žravosti alebo aktivity reagujeme individuálnym prístupom ku každej takej dojnici. Pri teľatách máme šikovných ľudí, aj preto máme relatívne málo problémov. Dodržiavame napájania mledzivom, kontrolujeme imunoglobulíny v krvi a dbáme na hygienu nádob. Alebo keď sme sem prišli, boli tri kŕmne dávky pre produkčné kravy, bol aj stred aj záver laktácie. Dnes je stádo vyrovnanejšie. Onedlho bude jedna produkčná kŕmna dávka a jedna pre zasušené kravy jeden a pol až dva mesiace pred otelením. Prioritou je mať menej zmien, menej presunov, menej stresu. Ale, samozrejme, je tu aj individuálny prístup. Pokiaľ krava dlhšie slabo dojí, tak sa aj skôr zasuší, aby nepriberala. To už je bežná zooteknická robota, práca s počítačom a kontrola zvierat. Keď krava „nezabrezne“ do dvestodvadsiateho dňa laktácie, tak sa vyraduje z reprodukcie. Jeden z ďalších možných krokov k zvýšenej efektívnosti farmy je navýšiť počet dojníc. Máme možnosť odchovávať mladý dobytok na inej, susednej, prázdnej farme a uvoľniť maštal pre produkčné dojnice.

Na záver krátke info k rastlinnej výrobe?

Marcel Kúdela

Máme cca 5 400 hektárov v regióne, z toho je asi 1 800 ha TTP. Gro na OP sú obilniny cca 1 700 ha, robíme relatívne vo veľkom cukrovú repu, krmoviny. Robíme zimnú a jarnú cibuľu, teraz máme v oseve 45 hektárov a robíme zemiaky, v novom oseve zaberajú 30 ha. A máme aj nejakú kapustu, skúšali sme aj petržlen, mrkvu, ale od toho sme nateraz upustili. Vybu-dovali sme závlahovú sieť. Bez závlahy sa to dá robiť, lenže nestabilne, na náhodu. Snažíme sa presadiť aj v reťazoch. Každý rok musíte dokazovať svoju odhodlanosť, oduševnenie a kvalitu. Pocitovo môžem povedať, že dnes máme ľudí ktorí chcú káru ťahať a nie sa na nej iba viezť, čo ma naplňa radosťou. Chcem poďakovať všetkým spolupracovníkom za ich prácu.

Za rozhovor ďakujem.

Mag. Martin Kráčmar
SCHAUMANN SLOVENSKO

SCHAUMANN
ÚSPECH V MAŠTALI

**AK VÁM NA
KVALITE PORADENSTVA
SKUTOČNE ZÁLEŽÍ**